

Čís. 2574.

Úprava pachtovného (zákon ze dne 13. července 1922, čís. 213 sb. z. a n.).

Otázku, zda je propachtovatel oprávněn, ustoupiti od obnoveného pachtu proto, že pachtýř jest v prodlení s placením pachtovného, nelze řešiti v řízení nesporném. Dokud však není právoplatně o tom rozhodnuto, nelze pachtýři brániti, by se nedomáhal úpravy pachtovného v řízení nesporném.

(Rozh. ze dne 2. května 1923, R II 120/23.)

Žádosti pachtýře o úpravu pachtovného pro pachtovní rok 1922/23 soud první stolice vyhověl, rekursní soud zrušil usnesení a odkázal pachtýře na pořad práva. D u v o d y: Je nesporno, že pachtýř řádně majiteli oznámil, že si propachtovaný pozemek nadále v pachtě podrží, a že majitel námitek nepodal, že se tedy pacht prodloužil. Je také nesporno, že pachtýř včas o soudní úpravu pachtovného pro rok 1922/23 zakročil. Mohlo by se tedy o této jeho žádosti rozhodovati. Jednání a rozhodnutí takové předpokládá však, jak ze zákona č. sb. z. a n. 313/21 a 213/22 na jevo jde, že pachtovní poměr mezi stranami trvá a že o tom není sporu. V tomto případě namítá majitel, že pachtýř jest s placením pachtovného dle 3 měsíců v prodlení, že tedy nemůže o snížení pachtovného žádati, dodává, že následkem toho od smlouvy odstupuje a žádá, by mu pachtýř pozemky vrátil, že tedy pachtovní poměr už netrvá a zanikl. O tom je však spor, poněvadž pachtýř popírá, že jest něco dlužen. Rozhodnutí sporu bude záviseti na zjištění, zda pachtýř byl povinen platiti také daň z pozemku a snad také jiné okolnosti. K vyšetření a zjištění takových okolností není však povolán nesporný soudce, nýbrž to patří na pořad práva (§ 2 čís. 7 nesp. ř.). Bylo proto žádost pachtýřovu odmítnouti a na pořad práva odkázati, to tím spíše, ježto podle znění zákona čís. sb. z. a n. 313/21 a 213/22 nelze za to míti, že naznačený spor měl by se řešiti cestou nespornou.

N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení rekursního soudu a uložil mu, by nehledě k použitému důvodu zrušovacímu vyřídil rekurs propachtovatelův.

D ů v o d y:

Rekursní soud zcela správně zdůrazňuje, že pachtýř řádně oznámil propachtovateli, že si podrží nadále v pachtu pozemky, o které jde, a že majitel nepodal námitek, tak že nastala obnova pachtu dle §u 1 zákona ze dne 12. srpna 1921 čís. 313 sb. z. a n. a to na další tři pachtovní roky, t. j. do konce pachtovního roku 1923/1924. Ježto pak pachtýř, nedohodnuv se s propachtovatelem, včas navrhl, aby soud určil pachtovné pro pachtovní rok 1922/1923, dlužno o tomto návrhu dle článků IV. a V. zákona ze dne 13. července 1922 čís. 213 sb. z. a n. a § 9 zákona ze dne 12. srpna 1921 čís. 313 sb. z. a n. rozhodnouti v nesporném řízení a nelze příslušný návrh pachtýře odkázati na pořad práva. Otázkou, zda je propachtovatel dle §u 10 zákona ze dne 12.

srpna 1921 čís. 313 sb. z. a n. oprávněn ustoupiti od obnoveného pachtu proto, že pachtýř jest v prodlení s placením pachtovného, nelze se v tomto nesporném řízení vůbec zabývat. Dokud nebudou vydány bližší předpisy, o kterých se zmiňuje dotčený § 10, může propachtovatel uplatniti právo, vyhrazené v tomto paragrafu, pouze řádnou — soudní nebo mimosoudní — výpovědí, proti které přísluší pachtýři námitky dle §§ 562, 566 c. ř. s., nebo žalobou o vrácení pachtovaných pozemků. V tom i v onom případě rozhodnouti lze o propachtovatelově nároku pouze pořadem práva, ježto se dle §u 9 zákona ze dne 12. srpna 1921 čís. 313 sb. z. a n. jen o námitkách proti obnově pachtu jakož i o nárocích na snížení nebo zvýšení pachtovného rozhoduje podle zásad řízení nesporného. Upozornil i právní výbor poslanecké sněmovny N. S. R. Č. ve zprávě — tisk 2779 — I. volebního období — 3. zasedání — str. 7 zvláště na to, že případné soudní spory, vzniklé z možných výkladů §u 10, nebudou — jak je tomu ve smyslu §u 9 — vyřizovány cestou řízení nesporného. Dokud není takto právoplatně uznáno, že propachtovatel jest oprávněn ustoupiti od obnoveného pachtu, trvá pachtovní poměr a nelze brániti pachtýři, by se nedomáhal soudní úpravy pachtovného. Neprávem tedy rekursní soud odkázal návrh pachtýře na úpravu pachtovného na pořad práva, a dovolací rekurs pachtýře jest v tom směru odůvodněn. Poněvadž však rekursní soud se svého stanoviska se neobíral věcnými vývody propachtovatelova rekursu, bylo napadené usnesení zrušeno a rekursnímu soudu uloženo, by vyřídil v té části rekurs propachtovatele.

Čís. 2575.

Přeplnění vykládací stanice jinými zásilkami nesproštuje dráhu z ručení za škodu z překročení dodací lhůty.

(Rozh. ze dne 2. května 1923, Rv II 468/22.)

Žalobce odevzdal 31. listopadu 1919 dráze vagon jeteliny k dopravě do Brna, kamž jetelina došla dne 23. prosince 1919 zapařená a plesnivá. Jelikož adresát zásilky nepřijal, bylo zkažené seno drahou veřejně prodáno a výtěžek 674 Kč 90 h uschován. Žalobě o náhradu škody 3025 Kč 90 h vyhověl procesní soud první stolice jen co do 674 Kč 90 h. Odvolací soud uznal dle žaloby. Důvody: Jest zjištěno, že stanice brněnská byla od počátku listopadu 1919 až do měsíce ledna 1920 náklady tak přeplněna, že přistavování vozů ke skladišti bylo úplně znemožněno. Bylo místo pro 52 vozů, od 1. prosince do 13. prosince 1919 bylo však každodenně průměrně více než 70, ano, od 19. prosince 1919 počínajíc, více než 100 vagonů na nádraží brněnském, jež se měly skládati, kromě denně průměrně 25 nepřistavených vozů s uhlím. Musely tedy vlaky býti zadržovány ve stanicích před Brnem a vlaky již do Brna došlé byly vráceny do jiných stanic, by se uvolnily koleje. Také vůz se senem, o který v tomto sporu jde, dne 30. listopadu 1919 z Pohořelic vypravený musel býti někde zadržán, neboť došel dle vyhledávacích spisů železničních do Horních